

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. 12.	20 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-18/18-17	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

CRNA GORA
DRŽAVNA IZBORNA KOMISIJA

Broj: 954/2

Podgorica, 17.12.2018.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva

Državna izborna komisija na sjednici održanoj 17.12.2018. godine, razmatrala je zahtjev Odbora za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva i odlučila da Odboru dostavi preporuke izmjena i dopuna Zakona o izboru odbornika i poslanika:

- U članu 3 razmotriti propisivanje mogućeg odstupanja od fiksne cifre za jednog odbornika na 5000 birača (u procentualnom ili apsolutnom iznosu);
- Čl. 4, 38 i 42 Zakona s obzirom na terminološke razlike u definisanju podnosilaca koalicione izborne liste u odredbama naznačenih članova („odnosno grupe birača“, „kao i grupe birača“, „ili grupa birača“) nejasno je da li politička partija i grupa birača, odnosno više grupa birača mogu podnijeti koalicionu izbornu listu;
- Definirati početak i kraj izborne kampanje u smislu rokova i obaveza iz ovog Zakona;
- U slučaju formiranja novih opština definirati sva pitanja od značaja za izborni proces, a naročito pitanje konstituisanja organa za sprovođenje izbora;
- U članu 19 propisati rok za imenovanje opštinske izborne komisije nakon održanih izbora. Takođe propisati situacije u kojima prethodna opštinska izborna komisija može obavljati svoju funkciju do imenovanja nove;
- Članom 20 stav 2 propisano je da kandidat na izbornim listama ne može biti u sastavu izbornih komisija, iz čega proizilazi da može biti u sastavu biračkog odbora, iako se radi o organu za sprovođenje izbora. Ograničenje proširiti na članstvo u svim organima za sprovođenje izbora. Propisati rok u kojem je kandidat dužan da obavijesti nadležnu izbornu komisiju da se nalazi na izbornoj listi, odnosno precizirati vrijeme kad mu prestaje mandat;
- U članu 25 formulaciju „parlamentarna opozicija“ zamijeniti sa „opozicija u skupštini opštine, odnosno skupštini Prijestonice ili Glavnog grada“;

- U članovima 25, 30 i 35 precizirati odlučujuću činjenicu za sastav izbornih komisija i biračkih odbora u situaciji kada zbog raspuštanja skupštine nijedna politička partija ili koalicija nema većinu, odnosno kada u skupštini opštine nema opozicije i u slučaju neučestvovanja političkih subjekata u radu organa za sprovođenje izbora;
  - U članu 26 definisati krajnji rok do kada je podnosilac izborne liste dužan predložiti predstavnika u prošireni sastav opštinske izborne komisije i način postupanja ukoliko predlog nije dostavljen;
  - U čl. 26, 31 i 36 brisati odredbu kojom je propisano da opunomoćeni predstavnici punovažno odlučuju u organima za sprovođenje izbora;
  - U članu 30 pojasniti trajanje mandata predsjednika Državne izborne komisije, propisati da predsjednik ima zamjenika i način njegovog imenovanja. Takođe propisati da član Državne izborne komisije iz reda predstavnika civilnog društva, nevladinog sektora i univerziteta ima zamjenika i način njegovog imenovanja;
  - Terminološki usaglasiti članove 30, 33a i 34. U članu 30 se pominje „radno tijelo Skupštine nadležno za izbor i imenovanja“, u članu 33a „odbor Skupštine nadležan za administrativna pitanja“ a u članu 34 „nadležno radno tijelo Skupštine“;
  - Članom 33 Zakona propisano je da će Državna izborna komisija preuzeti nadležnost opštinske izborne komisije u slučaju da ova ne vrši svoje obaveze u odnosu na izbor poslanika. Međutim, Zakonom nije uređen postupak u slučaju kada nema (nije imenovana) opštinske izborne komisije ili ista ne izvršava Zakonom utvrđene nadležnosti za izbor odbornika u skupštinu opštine, gradske opštine, Skupštinu Prijestonice ili Glavnog grada;
  - U članu 35 definisati krajnji rok do kada je podnosilac izborne liste kojem je utvrđeno pravo za imenovanje predstavnika u stalni sastav biračkog odbora dužan da obavijesti opštinsku izbornu komisiju o imenovanju svog predstavnika, odnosno kome to pravo pripada ukoliko podnosilac izborne liste u datom roku ne dostavi ime svog predstavnika;
  - Članom 64b Zakona o izboru odbornika i poslanika kojim je uređen način praćenja primjene ovog zakona u dijelu koji se odnosi na medije, nije jasno prepoznat i način praćenja primjene Zakona u dijelu medija kada se održavaju izbori za odbornike;
  - Članom 68a stavom 7 je propisano da se izrađuje elektronska verzija izvoda iz biračkog spiska za svako biračko mjesto na odgovarajućem elektronskom mediju, a u praksi izvod se unosi u uređaj za elektronsku identifikaciju birača, pa ovo rješenje treba uskladiti sa rješenjem koje je primijenjeno na prethodnim izborima;
  - Terminološki uskladiti član 68b sa članom 73a, odnosno termin „glasački kupon“ zamijeniti terminom „kontrolni kupon“.
- Takođe, propisivanje obaveze svojeručnog potpisivanja odštampanog odreska-potvrde, kod činjenice da se vrši dvostruka identifikacija birača na biračkom mjestu (elektronska i u štampanom izvodu iz biračkog spiska), nužno otvara pitanje da li se izostanak ove radnje može smatrati povredom biračkog prava koja predstavlja osnov za podnošenje prigovora, ukoliko su svi drugi propisani uslovi ispunjeni;

- U članovima 68b i 80 usaglasiti terminologiju za identifikacioni dokument-ličnu kartu i brisati riječ "biometrijska";
- Članovima 69, 69a, 70 i 72 propisani su slučajevi raspuštanja biračkog odbora i ponavljanje izbora, ali ne (kao članom 89) i obaveza imenovanja novog biračkog odbora. Precizirati da li članovi prethodnog biračkog odbora mogu biti ponovo imenovani;
- U članu 71a precizirati da se stav 1 ne odnosi na unosenje elektronskih uređaja koji su potrebni za rad organa za sprovođenje izbora;
- Član 85a st. 3 i 5 i član 85b stav 3 su neprecizni u pogledu postupanja sa odštampanim odreskom-potvrdom, nakon elektronske identifikacije birača koji glasa putem pisma, jer bi on morao biti dio izbornog materijala za to glasanje koji birački odbor predaje povjerenicima, a ne da ga čuva predsjednik biračkog odbora. Preciziranjem bi bila otklonjena dilema iz člana 85b stav 3 - kada povjerenici potpisuju odštampani odrezak-potvrdu (na biračkom mjestu ili nakon što birač završi glasanje putem pisma);
- Članom 89 stav 1 do 9 nije propisano da se u postupku utvrđivanja rezultata izbora utvrđuje broj odštampanih odrezaka-potvrda, što čini neprimjenjivim stav 9 ovog člana (tj. bez utvrđivanja njihovog broja nije moguće utvrditi da li je broj glasačkih listića u glasačkoj kutiji veći od broja potpisanih odrezaka i potpisanih kupona), a što je razlog za raspuštanje biračkog odbora i imenovanje novog i ponavljanje glasanja na tom biračkom mjestu, pa bi ovo trebalo usaglasiti. Stavom 8 ovog člana preciznije definisati šta se smatra nevažećim glasačkim listićem, imajući u vidu rješenje iz Zakona o izboru Predsjednika Crne Gore, kao i mišljenje Državne izborne komisije kojim se i potpisani glasački listić smatra nevažećim;
- Zakonom treba precizno propisati način na koji Državna izborna komisija utvrđuje rezultate izbora za poslanike (zbrajanjem rezultata glasanja sadržanih u izvještajima opštinskih izbornih komisija i rezultata glasanja u ZIKS-u), a opštinska izborna komisija za odbornike utvrđuje rezultate izbora zbrajanjem rezultata glasanja sadržanih u zapisnicima o radu biračkih odbora. Zakonom urediti postupak u slučaju da se numerički podaci u zapisniku o radu biračkog odbora ili u izvještajima OIK-a o utvrđivanju rezultata glasanja ne slažu;
- U članovima 101 i 104 potrebno je bliže urediti postupak konstatacije prestanka mandata, dostavljanje obavještenja (kao i prava podnosioca izborne liste u tom postupku) i početak postupanja nadležne komisije. Propisati rok u kojem je skupština dužna da dostavi obavještenje nadležnoj izornoj komisiji o prestanku mandata odbornika odnosno poslanika. Takođe precizirati postupak popune upražnjenog odborničkog mjesta regulisanog čl. 101 stav 4 i 104 stav 2, odnosno propisati primjenu odredbe o popuni mandata po redosljedu u slučaju kada odbornik odluči da se vrati na listu;
- Poglavlje „Ponovni izbori" i članove 102 i 103 treba sistematizovati iza člana 92, jer ponavljanje izbora ne može biti nakon konačnih rezultata u fazama prestanka mandata i popune upražnjenih mjesta;
- U članu 107 skratiti rok za podnošenje prigovora zbog povrede biračkog prava sa 72 na 48 časova, a u članu 109 produžiti rok za odlučivanje po prigovoru sa 24 na 48 časova, kao i precizirati da pravo podnošenja prigovora protiv rješenja

opštinske izborne komisije ima samo subjekat koji je učestvovao u tom postupku, odnosno o čijem je prigovoru odlučivano;

- U članu 110 eventualno sagledati mogućnost načina pravne zaštite i aktivne legitimacije u slučaju da je rješenjem usvojen prigovor a očigledna su kršenja postupka;
- Brisati kaznene odredbe Zakona i inicirati postupak izmjene Krivičnog zakonika u dijelu koji se odnosi na povredu izbornih prava.

ZA KOMISIJU

Veljo Čađenović, sekretar

Veljo Čađenović